

ΚΥΡΟΥ ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ Ε

1.

1 [Όσα μὲν δὴ ἐν τῇ ἀναβάσει τῇ μετὰ Κύρου ἔπραξαν οἱ Ἕλληνες, καὶ ἐν τῇ πορείᾳ τῇ μέχρι ἐπὶ θάλατταν τὴν ἐν τῷ Εὐξείνῳ Πόντῳ, καὶ ὡς εἰς Τραπεζοῦντα Ἑλληνίδα πόλιν ἀφίκοντο, καὶ ὡς ἀπέδυσαν ἃ εὔξαντο σωτήρια δύνειν ἔνθα πρῶτον εἰς φιλίαν γῆν ἀφίκοντο, ἐν τῷ πρόσθεν λόγῳ δεδήλωται.]

2 Ἐκ δὲ τούτου ξυνηλθόντες ἐβουλεύοντο περὶ τῆς λοιπῆς πορείας· ἀνέστη δὲ πρῶτος Λέων Θούριος καὶ ἔλεξεν ὧδε. ἐγὼ μὲν τοίνυν, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἀπείρηκα ἤδη ξυσκευαζόμενος καὶ βαδίζων καὶ τρέχων καὶ τὰ ὄπλα φέρων καὶ ἐν τάξει ὦν καὶ φυλακὰς φυλάττων καὶ μαχόμενος, ἐπιδυμῶ δὲ ἤδη παυσάμενος τούτων τῶν πόνων, ἐπεὶ θάλατταν ἔχομεν, πλεῖν τὸ λοιπὸν καὶ

De Grieken willen over zee terugkeren.

3 ἔκταθεις ὡσπερ Ὀδυσσεὺς ἀφικέσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα. ταῦτα ἀκούσαντες οἱ στρατιῶται ἀνεδοῦρβησαν ὡς εὔ λέγει· καὶ ἄλλος ταῦτ' ἔλεγε, καὶ πάντες οἱ παριόντες.

4 ἔπειτα δὲ Χειρίσοφος ἀνέστη καὶ εἶπεν ὧδε· «Φίλος μοί ἐστιν, ὦ ἄνδρες, Ἀναξίβιος, ναυαρχῶν δὲ καὶ τυγχάνει. ἦν οὖν πέμψητέ με, οἴομαι ἂν ἐλθεῖν καὶ τριήρεις ἔχων καὶ πλοῖα τὰ ἡμᾶς ἄξοντα· ὑμεῖς δὲ εἶπερ πλεῖν βούλεσθε, περιμένετε ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω· ἥξω δὲ ταχέως.» ἀκούσαντες ταῦτα οἱ στρατιῶται ἤσθησάν τε καὶ ἐψηφίσαντο πλεῖν αὐτὸν ὡς τάχιστα.

Chirisophus gaat schepen halen.

5 Μετὰ τοῦτον Ξενοφῶν ἀνέστη καὶ ἔλεξεν ὧδε. «Χειρίσοφος μὲν δὴ ἐπὶ πλοῖα στέλλεται, ἡμεῖς δὲ

Rede van Xenophon.

2. ἐκ δὲ τούτου: temporeel. 3. πάντες οἱ παριόντες: 'allen die naar voren kwamen'. 4. Ἀναξίβιος: Spartaans nauarch (admiraal) van de vloot bij Byzantium. — ναυαρχῶν... τυγχάνει: = ναύαρχος ὦν τυγχάνει. — ἔστ' ἂν ἐγὼ ἔλθω: 'tot ik terugkom'.

ἀναμενοῦμεν. ὅσα μοι οὖν δοκεῖ καιρὸς εἶναι ποιεῖν ἐν τῇ
6 μονῇ, ταῦτα ἐρῶ. πρῶτον μὲν τὰ ἐπιτήδεια δεῖ πορίζεσθαι
ἐκ τῆς πολεμίας· οὔτε γὰρ ἀγορὰ ἔστιν ἰκανὴ οὔτε ὅτου
ὠνησόμεθα εὐπορία εἰ μὴ ὀλίγοις τισίν· ἡ δὲ χώρα
πολεμία· κίνδυνος οὖν πολλοὺς ἀπόλλυσθαι, ἣν ἀμελῶς τε
7 καὶ ἀφυλάκτως πορεύησθε ἐπὶ τὰ ἐπιτήδεια. ἀλλὰ μοι
δοκεῖ σὺν προνομαῖς λαμβάνειν τὰ ἐπιτήδεια, ἄλλως δὲ μὴ
πλανᾶσθαι, ὡς σφύζησθε, ἡμᾶς δὲ τούτων ἐπιμελεῖσθαι.»
ἔδοξε ταῦτα.

Het plunderen moet georganiseerd gebeuren.

8 «Ἐπι τοίνυν ἀκούσατε καὶ τάδε· ἐπὶ λείαν γὰρ ὑμῶν
ἐκπορεύονται τινες. οἶομαι οὖν βέλτιστον εἶναι ἡμῖν εἰπεῖν
τὸν μέλλοντα ἐξιέναι, φράζειν δὲ καὶ ὅποι, ἵνα καὶ τὸ
πλήθος εἰδῶμεν τῶν ἐξιόντων καὶ τῶν μενόντων καὶ
ξυμπαρασκευάζωμεν, ἐάν τι δέη, κἂν βοηθῆσαι τισι καιρὸς
ᾗ, εἰδῶμεν ὅποι δεήσει βοηθεῖν, καὶ ἐάν τις τῶν
ἀπειροτέρων ἐγχειρῇ ποι, ξυμβουλεύωμεν πειρώμενοι
εἰδέναι τὴν δύναμιν ἐφ' οὓς ἂν ἴωσιν.» ἔδοξε καὶ ταῦτα.

Veiligheidsmaatregelen.

9 «Ἐννοεῖτε δὴ καὶ τὸδε,» ἔφη. «Σχολὴ τοῖς πολεμίοις
λῆζεσθαι, καὶ δικαίως ἡμῖν ἐπιβουλεύουσιν· ἔχομεν γὰρ τὰ
ἐκείνων· ὑπερκάθηνται δὲ ἡμῶν. φυλακὰς δὴ μοι δοκεῖ δεῖν
περὶ τὸ στρατόπεδον εἶναι· ἐὰν οὖν κατὰ μέρος μερισθέντες
φυλάττωμεν καὶ σκοπῶμεν, ἥττον ἂν δύναιτο ἡμᾶς θηρᾶν
οἱ πολέμιοι.

10 Ἐπι τοίνυν τάδε ὁρᾶτε. εἰ μὲν ἠπιστάμεθα σαφῶς ὅτι
ἤξει πλοῖα Χειρῖσοφος ἄγων ἰκανά, οὐδὲν ἂν ἔδει ὦν
μέλλω λέγειν· νῦν δ' ἐπεὶ τοῦτο ἄδηλον, δοκεῖ μοι
πειρᾶσθαι πλοῖα συμπαρασκευάζειν καὶ αὐτόθεν. ἣν μὲν

Hoe men aan schepen moet komen.

7. σὺν προνομαῖς: 'met fourageereenheden'. — ἀλλως: 'zo maar'.

8. εἰπεῖν: sc. ὅτι ἐπὶ λείαν ἐκπορεύεσθαι μέλλει. — καιρὸς ᾗ: 'nodig is'.
ξυμβουλεύωμεν: 'opdat we hem goede raad kunnen geven'. — ἐφ' οὓς: =
τούτων (τῶν πολεμίων), ἐφ' οὓς. 9. σχολὴ τοῖς πολεμίοις: 'onze vijanden
hebben alle gelegenheid'. — ὑπερκάθηνται: 'zij zijn hogerop, in een
strategische positie, gelegerd'. — κατὰ μέρος μερισθέντες: 'bij toerbeurt'.
μερισθέντες: part. aor. v. μερίζω - verdelen.

- γὰρ ἔλθῃ, ὑπαρχόντων ἐνθάδε ἐν ἀφρονωτέροις
 11 πλευσόμεθα· ἦν δὲ μὴ ἄγῃ, τοῖς ἐνθάδε χρησόμεθα. ὁρῶ
 δὲ ἐγὼ πλοῖα πολλάκις παραπλέοντα· εἰ οὖν αἰτησάμενοι
 παρὰ Τραπεζουντίων μακρὰ πλοῖα κατάγοιμεν καὶ
 φυλάττοιμεν αὐτά, τὰ πηδάλια παραλούμενοι, ἕως ἂν
 ἱκανὰ τὰ ἄξοντα γένηται, ἴσως ἂν οὐκ ἀπορήσαιμεν
 κομιδῆς οἴας δεόμεθα.» ἔδοξε καὶ ταῦτα.
- 12 «Ἐυνοήσατε δ', ἔφη, εἰ εἰκὸς καὶ τρέφειν ἀπὸ κοινοῦ οὓς
 ἂν καταγάγωμεν ὅσον ἂν χρόνον ἡμῶν ἔνεκεν μένωσι, καὶ
 ναῦλον ξυνδέσθαι, ὅπως ὠφελοῦντες καὶ ὠφελῶνται.»
 ἔδοξε καὶ ταῦτα.
- 13 «Δοκεῖ τοίνυν μοι,» ἔφη, «ἦν ἄρα καὶ ταῦτα ἡμῖν μὴ
 ἐκπεραίνηται ὥστε ἀρκεῖν πλοῖα, τὰς ὁδοὺς ἄς δυσπόρους
 ἀκούομεν εἶναι ταῖς παρὰ θάλατταν οἰκούσαις πόλεσιν
 ἐντείλασθαι ὁδοποιεῖν· πείσονται γὰρ καὶ διὰ τὸ φοβεῖσθαι
 καὶ διὰ τὸ βούλεσθαι ἡμῶν ἀπαλλαγῆναι.»
- 14 Ἐνταῦθα δὲ ἀνέκραγον ὡς οὐ θέοι ὁδοπορεῖν. ὁ δὲ ὡς
 ἔγνω τὴν ἀφροσύνην αὐτῶν, ἐπειψήφισε μὲν οὐδέν, τὰς δὲ
 πόλεις ἐκούσας ἐπεισεν ὁδοποιεῖν, λέγων ὅτι θᾶττον
 15 ἀπαλλάξονται, ἢν εὐποροὶ γένωνται αἱ ὁδοί. ἔλαβον δὲ καὶ
 πεντηκόντορον παρὰ τῶν Τραπεζουντίων, ἧ ἔπεστησαν
 Δέξιππον Λάκωνα περιόικον. οὗτος ἀμελήσας τοῦ
 ξυλλέγειν πλοῖα ἀποδρὰς ὄχρετο ἔξω τοῦ Πόντου, ἔχων τὴν
 ναῦν. οὗτος μὲν οὖν δίκαια ἔπαθεν ὕστερον· ἐν Θοράκῃ γὰρ
 παρὰ Σεύδη πολυπραγμονῶν τι ἀπέθανεν ὑπὸ Νικάνδρου
 16 τοῦ Λάκωνος. ἔλαβον δὲ καὶ τριακόντορον, ἧ ἔπεστάθη

*De wegen moeten
 begaanbaar ge-
 maakt worden.*

*Er worden schepen
 buitgemaakt.*

11. *κομιδῆς*: κομιδῆ - vervoermiddel. 12. *οὓς ἂν καταγάγωμεν*: 'de mannen (zeelieden) die we aan land gebracht hebben' — *ναῦλον ξυνδέσθαι*: 'het vrachtgeld opbrengen'. — *ὅπως ὠφελοῦντες καὶ ὠφελῶνται*: 'voor wederzijds profijt'. 15. *ἔλαβον*: hier 'kregen'. *πεντηκόντορον*: sc. ναῦν; schip met vijftig roeiers. — *ἧ ἔπεστησαν*: 'waarop ze als kapitein aanstelden'. — *τοῦ Πόντου*: bij Xenophon wordt daar meestal niet mee bedoeld de Zwarte Zee, maar de noord-oostelijke kust van Klein-Azië.

Πολυκράτης Ἀθηναῖος, ὃς ὅποσα λαμβάνοι πλοῖα κατήγεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τὰ μὲν ἀγώγιμα εἴ τι ἦγον ἐξαιρούμενοι φύλακας καθίστασαν, ὅπως σῶα εἴη, τοῖς δὲ
 17 πλοίοις ἐχρήσαντο εἰς παραγωγὴν. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἦν ἐπὶ λείαν ἐξῆσαν οἱ Ἕλληνες, καὶ οἱ μὲν ἐλάμβανον οἱ δὲ καὶ οὔ. Κλεαίνετος δ' ἐξαγαγὼν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἄλλον λόχον πρὸς χωρίον χαλεπὸν αὐτός τε ἀπέθανε καὶ ἄλλοι πολλοὶ τῶν σὺν αὐτῷ.

16. ἀγώγιμα: - lading, vracht. — εἰς παραγωγὴν: 'voor de kustvaart'.

17. Κλεαίνετος: dit is de enige keer dat hij wordt genoemd.
